GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḑI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 220 — *Mercurĭ, 7 (19) Octomvre.* — 1887.

NOU ABONAMENTU
la
„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu I Octomvre 1887 st. v., s'au începutŭ **unŭ nou abonamentŭ** pe triluniulŭ Octomvre, Novembre și Decemvre la care invitămŭ pe toțĭ onorațiĭ amicĭ și sprijinitorĭ aĭ foiei nóstre.

Prețulŭ abonamentuluĭ:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România și străinătate:	
pe trei lunĭ	**3 fl.**	pe trei lunĭ	**10 franci**
„ șése „	**6 „**	„ șese „	**20 „**
„ unŭ anŭ	**12 „**	„ unŭ anŭ	**40 „**

Abonarea se póte face maĭ ușorŭ și maĭ repede prin **mandate postale**.

Abonațilorŭ de păn'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fășiei sub care au primitŭ ḑiarulŭ.

Domnii carĭ se vorŭ abona din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Brașovŭ, 6 Octomvre 1887.

Erĭ amŭ comunicatŭ cetitorilorŭ noștri părerea ce o desfășură unulŭ din ḑiarele de frunte berlinese asupra situațiunei interióre din monarchia habsburgică. Foile din Germania ple dézâ în timpulŭ din urmă cu multŭ zelŭ pentru causa opozițiunei germane din Austria și acésta nicĭ nu póte mira pe nimenĭ, căcĭ pré bine este cunoscutŭ, că întărirea elementuluĭ slavŭ din Cislaitania nu este nicĭ decum pe placulŭ politicilorŭ germanĭ, ale cărorŭ interese reclamă din contră egemonia germană asupra Slavilorŭ austriacĭ.

Totodată cu „National-Zeitung“ variază și „Kölnische Zeitung“, despre care se ḑice că este inspirată de oficiulŭ cancelaruluĭ germanŭ, totŭ aceeașĭ temă, că adecă sistemulŭ Taaffe ar fi amenințatŭ în urma opozițiunei Germanilorŭ și a nemulțămirei Cehilorŭ austriacĭ.

„Nicĭ măcarŭ pe Cehĭ nu i-a putută mulțămi cabinetulŭ Taaffe“ — esclamă „Gazeta de Colonia“ — „și acésta e o nenorocire pentru Austria; cu câtŭ suntŭ maĭ marĭ concesiunile, ce le face comitele Taaffe nesățioșilorŭ Cehĭ, cu atâtŭ maĭ puternicĭ devinŭ acei domnĭ Cehĭ, care nu-șĭ potŭ închipuì o programă națională cehică fără de ilustrațiune panslavistă.... Cehii suntŭ orbĭ pentru periculele ce amenință autonomia lorŭ națională din partea Rusismuluĭ, și consideră pe Rușĭ ca aliațĭ bineveniți în lupta lorŭ locală contra Germanilorŭ“....

Unŭ limbagiu maĭ tendențiosŭ decâtŭ acesta nicĭ că este cu putință. „Gazeta de Colonia“ maĭ găsesce, „că posițiunea conducĕtóre, ce o ocupă Cehii bănuițĭ a avé înclinărĭ panslaviste, stă in contradicere cu situațiunea generală europénă, care pórtă unŭ timbru ce resultă din faptulŭ, că Rusismulŭ moscovitŭ, care domnesce actualmente, este cu totulŭ opusŭ ideilorŭ și intereselorŭ Europei de mijlocŭ“. De aicĭ conchide fóia germană, că sistemulŭ Taaffe nu se va puté unì pentru durată cu politica esterióră a Austriei, încâtŭ adecă acestŭ sistemŭ admite posițiunea conducĕtóre a Cehilorŭ.

Și pentru ce se face atâta sgomotŭ în tabĕra germană?

Pentru că Cehii pretindŭ ca să li-se mĕsóre și lorŭ cu aceeașĭ mĕsură, ce se folosesce fată cu Germanii din Boemia și Moravia. In privința acésta este fórte semnificativă declarațiunea ce a făcut'o Dr. Rieger, cu ocasiunea interpelăriĭ sale din cameră adresate guvernuluĭ în ședința dela 11 Octomvre a. c. în afacerea mĕsurilorŭ luate de ministrulŭ de culte Gautsch.

Rieger ḑise între altele: „Asemĕnĕndŭ școlele medii cehice și germane se arată o disproporțiune în cifra absolută și relativă a școlelorŭ de statŭ, și se vede, că atâtŭ era constituțională câtŭ și regimulŭ, care șĭ-a alesŭ ca țintă conducĕtóre a activitățiĭ sale esecutarea egalei îndreptățirĭ, au făcutŭ și pe tĕrĕmulŭ instrucțiunei secundare ce-i dreptŭ unii pașĭ vrednicĭ de recunoscință, dér încă nicĭ până aḑĭ nu au sciutŭ sĕ corĕspundă trebuințelorŭ egalŭ sĕmțite cu o egală mulțămire a tuturorŭ popórelorŭ“.

Este óre postulatulŭ acesta de egală considerare a intereselorŭ de cultură ale Cehilorŭ o dovadă, că dênșii s'arŭ pune în contraḑicere cu interesele Europeĭ de mijlocŭ?

Acésta nimenĭ nu-o va crede și maĭ puținŭ ca orĭ și cine o credŭ foile germane, dér lorŭ le este cum se vede deocamdată numaĭ de restabilirea câtŭ maĭ grabnicŭ a echilibruluĭ dualisticŭ sdruncinatŭ prin politica urmată de cabinetulŭ Taaffe. „National-Zeitung“ a caracterisatŭ așa de bine conturbarea echilibrului, ḑicĕndŭ că în Cislaitania au ajunsŭ la suprafață tendințele federaliste, pe când în Translaitania este în flóre centralismulŭ maghiarisătorŭ.

Ei bine, spre a pune stavilă curentuluĭ federalistŭ în Austria, Germanii luĭ Bismarck voiescŭ sĕ o maĭ slăbéscă guvernulŭ din Viena cu concesiunile în favórea Slavilorŭ și ceea ce póte surprinde pe omŭ încâtva este numaĭ fariseismulŭ cu care ḑiare ca „National-Ztg“ se prefacŭ a se interesa de sórtea naționalitățilorŭ din Ungaria atuncĭ, când combatŭ pe Slavii din Austria.

„National Ztg.“ ḑice că trebue sĕ se pună stavilă și maghiarisăriĭ, deși de altă parte ia în apĕrare desvoltarea din Ungaria, care tinde la unŭ statŭ unitarŭ maghiarŭ!

Cum va fi înse cu putință a delătura periculele și inconveniențele maghiarisăriĭ susținĕndu-se sistemulŭ de guvernare ungurescŭ și direcțiunea luĭ actuală?

Despre acésta, se ínțelege, nu ne-a putută da nicĭ o deslușire fóia germană, căreia puținŭ îĭ pasă de cele ce se petrecŭ în Ungaria, numaĭ politica germană sĕ nu sufere scădere.

Dér Ungurii arŭ fi fórte naivĭ décă din limbagiulŭ foilorŭ germane arŭ voì sĕ conchidă, că germnnismulŭ le este amicŭ și le va rĕmâné credinciosŭ în tóte împrejurările.

Felicitărĭ adresate generaluluĭ Doda.

Din partea comitetuluĭ centralŭ electoralŭ romanŭ alŭ orașuluĭ și comitatuluĭ Brașovŭ s'a adresatŭ erĭ d-luĭ generalŭ Doda următórea telegramă:

Domnuluĭ generalŭ *Traianŭ Doda*
Caransebeșŭ.

In numele comitetuluĭ centralŭ electoralŭ alŭ alegĕtorilorŭ românĭ din orașulŭ și comitatulŭ Brașovuluĭ, Vĕ trimitemŭ cele maĭ căldurose felicitărĭ pentru démna și românésca declarațiune, ce ațĭ adresat'o președinteluĭ camereĭ ungare, și prin care arătațĭ lumeĭ câtŭ de nedreptățită este națiunea română din Transilvania, Bănatŭ și Țera ungurésca. Sĕ trăițĭ domnule Generalŭ!

Dr. Aurel Mureșianu, președinte. — **Stefanŭ Bobancu,** secretarŭ.

Clubulŭ electoralŭ din Clușiu și comitatulŭ Cosogna a trimisŭ generaluluĭ următórea depeșă:

Domnuluĭ generalŭ *Traianŭ Doda*
Caransebeșŭ.

Clubulŭ electoralŭ românŭ din Clușiu și comitatulŭ Coșogneĭ întrunitŭ aḑĭ în ședință estraordinară vine prin decisulŭ sĕŭ unanimŭ a Vĕ gratula pentru bărbătesculŭ și românesculŭ manifestŭ înaintatŭ dieteĭ unguresci, prin care deslușițĭ în fața lumeĭ situațiunea abnormală în care ne a adusŭ pe noi Românii șovinismulŭ Maghiarilorŭ.

Conscii de drepturile nóstre și a celorlalte naționalitățĭ din statŭ suntemŭ firmĭ în credința, că în celŭ maĭ deaprópe venitorŭ se va deschide și garanta avĕntulŭ liberŭ pentru esercearea drepturilorŭ naționale și cetățenescĭ și pentru națiunea nóstră.

Din ședința clubuluĭ ținută în Clușiu la 15 Octomvre 1887.

Iuliu Coroianu, președinte. — **B. S Podóbă,** actuariu.

In memoria luĭ Iacobŭ Mureșianu.

Redactorul „Gazetei Transilvaniei« a maĭ primitŭ următórele telegrame și scrisorĭ de condolență:

Zalnocŭ, 10 Octomvre.

Loculŭ îndepărtatŭ, dér maĭ alesŭ comunicațiunea greóiă din ținutulŭ acesta a fostŭ causa, că așa de târḑiu am primitŭ anunțulŭ despre perderea scumpuluĭ vostru părinte și întocmaĭ scumpuluĭ bărbatŭ alŭ națiuneĭ: Iacobŭ Mureșianu.

Permiteți-mĭ, deși târḑiu, sĕ esprimŭ și eu participarea mea la durerea vóstră și a națiunei.

Unŭ isvorŭ nesecaverŭ de lacrĕmĭ nĭ-arŭ trebui, pentru ca sĕ putemŭ deplânge îndestulŭ loviturile sorții, care vinŭ una după alta, căcĭ unulŭ după altulŭ trecŭ dela noi la cetele umbrelorŭ bărbații ilustri, ca Cipariu și Mureșianu.

Unde vomŭ afla mângâiere între atâtea desastre?

Familia vóstră a pierdutŭ pre părintele sĕŭ iubitorŭ, mama națiune pre unulŭ dintre ceĭ dintâiu conducĕtorĭ aĭ sĕĭ în lupta culturală și politică.

Familia vóstră afle-șĭ consolare în învĕțăturile s. nóstre religiunĭ; națiunea maĭ greu îșĭ va afla consolarea, căcĭ bărbațĭ de talia luĭ Mureșianu se nascŭ numaĭ la anumite epoce, golulŭ rĕmasŭ după atarĭ bărbațĭ cu greu se póte împlé.

Și totușĭ provedința divină nĭ-a pregătitŭ mângâiere. Pre când tatălŭ se duce obositŭ de luptele purtate, ne lasă pre fiulŭ sĕŭ în deplină vigóre. Mulțămită Ție provedință!

Dér sĕ ne'ntórcemŭ către umbrele marilorŭ aĭ națiuneĭ de curĕndŭ decedațĭ și sĕ le ḑicemŭ: „Rugămu-Vĕ pre voi, tipurĭ alese, voi umbre sânte, voi suflete generóse, căutațĭ din locașulŭ vostru la luptele nóstre, și când vețĭ vedé, că ostenițĭ suntemŭ în lupta inegală, când vețĭ vedé, că dușmanulŭ gintei nóstre a maĭ isbutitŭ a pune genunchiulŭ pre cerbicea nóstră, atuncia voi inspirați-ne curagiu nou, ca sĕ putemŭ triumfa!

Sĕmĕnța aruncată de voi, în noi a încolțitŭ. De aceea memoria vóstră scumpă în poporulŭ românescŭ va fi perenă, căcĭ fiesce-care din voi aveațĭ dreptulŭ a ḑice cu Horațŭ:

„Exegi monumentum aere perennius etc.“.

Dormițĭ decĭ în pace, voi marilorŭ aĭ națiunei!

Ioanŭ Sonea, preotŭ gr. cat.

Budatelecŭ, 3/15 Octomvre.

Primițĭ vĕ rogŭ sincera mea condolență pentru ireparabila perdere a scumpuluĭ și ilustruluĭ bărbatŭ Iacobŭ Mureșianu!

Măriuța Silvia Dănilă.

Afacerea scólei de fete din Sibiiu.

Domnule Redactorŭ! Fiindŭ că în obiectulŭ de care mĕ ocupŭ, ḑiarulŭ D-Vóstrĕ nu se vede a fi interesatŭ, de aceea imĭ iau voiă a vĕ ruga pentru publicarea reflexiunilorŭ relativŭ la cestiunea scólei de fete din Sibiiu, și nu la crisa ei, după cum din zelŭ prea mare, orĭ din privințe personale, la totŭ casulŭ insĕ din neprecauțiune, le convine unora a o caracterisa, numai și numai din pricină, că directorele și directórea au abḑisŭ.

Premitŭ, că n'am fostŭ părtinitoriu alŭ înființării scólei civile cu internatŭ; nu dóră că n'așŭ dori din tótă inima, ca fetele nóstre sĕ-șĭ câștige o instrucțiune mai superióră și crescere națională; ci din motivŭ, că pe banii Associațiunii transilvane, adunațĭ din tóte părțile și dela tóte păturile națiunii, și menițĭ pentru cultura poporului românŭ, pe o cale cu multŭ mai ușóră

şi corĕspundĕtóre se pute ajunge la cultură, nu chiar superióră, dér la totă intêmplarea la aceea cultură, carea între impregiurările de aḑi ne-ar duce la scopŭ, ne-ar apĕra în modŭ mai eficace în contra curseloră pe carî ni le aruncă cei mai marî inimicî ai neamului nostru cu scopŭ de a ne desnaţionalisa; totŭ odată nî-ar asigura şi terenulŭ pentru o cultură mai superióră, şi nî-ar face viéţa mai suportabilă. — Inţelegŭ, décă în loculŭ unei scóle, cu aceleaşi speşe s'ar fi înfiinţatŭ, cu concursulŭ şi alŭ reuniunilorŭ esistente în centrele din provinciă, vre-o 8—10 scóle de fete, carî aveau sĕ ne dea contingentulŭ de femei pentru industriaşî, pentru notarî, învĕţătorî, preoţî şi cei mai aleşî dintre ţĕranii noştri.

Dér preste acestea amŭ trecutŭ. Ar trebui însĕ sĕ învĕţămŭ din esperienţele, carî le câştigămŭ în decursŭ de decenii cu atâtea jertfe, şi carî ne împedecă în mersulŭ şi inaintarea trebilorŭ nóstre.

Consideraţiunile cele multe ar trebui date deoparte, şi loculŭ lorŭ ar fi sĕ-lŭ ocupe resoluţiunea recerută în tóte trebile nóstre.

Atâtŭ în afacerile politice câtŭ şi în cele culturale, acestea au fostŭ causa înapoerii nóstre.

Nu centralisarea, ci decentralisarea are sĕ ne fiă ţînta în tóte.

Consideraţiunile au învinsŭ şi în cestiunea înfiinţării scólei de fete, carea consumă capitalulŭ şi venitele Asociaţiunei.

Pentru ca nu cumva sĕ atingemŭ somităţile nóstre, carî cu deosebire în obiectulŭ înfiinţării acestei scóle au alergatŭ din Sibiiu la adunările dela Braşovŭ şi Orăştiă, amŭ votatŭ ce au cerutŭ.

Acum însĕ toţî Sibiienii nu suntŭ îndestuliţî, totŭ din centru se anunţă crisa operei, cu care se făleau că e a lorŭ, şi carea a înghiţitŭ capitalulŭ Asociaţiunii, pentru ca după o viéţă scurtă de unŭ anŭ, deja sĕ îi se declare de unii esistenţa problematică.

Sĕ mĕ ierte d-lorŭ; nu dênşii, carî erau mândrii că au reuşitŭ cu ideia şi cu planulŭ, au sĕ se mustre, ci noi ceştî din provinciă, carî ne socotimŭ păgubiţî, amŭ fi dóră în dreptŭ a-o face acésta. Trebuiau sĕ fiă ómenî prevĕḑĕtorî aceia, carî anunţă crisa scólei, şi sĕ-şî fi datŭ séma, că o scólă superióră din centru nu póte ţiné loculŭ uneia din provinciă. Altcum au sĕ fiă crescute fetele într'una şi altfelŭ în alta, în câtŭ privesce instrucţiunea şi chiar partea socială. Aceea se înţelege că spiritulŭ are sĕ fiă acelaşî. Tóte au sĕ fiă bune române.

Vorba e că, după ce ne aflămŭ în faţa unui lucru îndeplinitŭ, sĕ lase şi unii şi alţii gravaminele la o parte, sĕ ne reculegemŭ cu toţii şi cu trupŭ cu sufletŭ sĕ fimŭ pentru institutulŭ de fete şi sĕ dămŭ totŭ ajutorulŭ posibilŭ, fiecare ce-i stă în putinţă, pentru ca sĕ-lŭ susţinemŭ, şi sĕ avemŭ folosulŭ pe care ni-lŭ póte da.

Sĕ fimŭ aplecaţî spre jertfă, sĕ despreţuimŭ motivele personale şi susceptibilităţile. Astfelŭ numai putemŭ sĕ ne împlinimŭ datorinţele nóstre naţionale, astfelŭ vomŭ merita recunoscinţă.

Cu deosebire sĕ ne ferimŭ a pune la discuţiune publică afacerî de natură personală şi sĕ le aducemŭ în combinaţiune cu periclitarea institutului, căcî prin acésta lucrămŭ în detrimentulŭ lui, descurajândŭ acea parte a publicului, care nu se ocupă mai de aprópe cu afacerea, şi nu o póte reduce la valórea ei, ci din contră şi-o presentéză într'o icónă cu multŭ mai înspăimêntătóre.

Décă au fostŭ provocate într'unŭ modŭ óre care persónele concreḑute cu conducerea institutului a-şî da dimisiunea, remediulŭ de vindecare sĕ-lŭ căutămŭ pe calea sa.

Fost'a comitetulŭ Asociaţiunii în dreptŭ seu nu, a pune în praxă, a aplica disposiţiunile regulamentului internŭ, votatŭ din partea sa, prin care s'a redusŭ cerculŭ de activitate şi dispunere de până aci a persónelorŭ conducĕtóre dela scólă, fără a fi supusŭ aprobării adunării generale a Asociaţiunii şi cumcă bine şi înţelepţesce au lucratŭ prin acesta — va decide votulŭ adunării.

După părerea mea, totŭ ea are sĕ decidă mai nainte şi asupra diferinţii ce s'ar ivi între personalulŭ institutului şi organulŭ administrativŭ alŭ sĕu, şi numai după aceea ar fi sĕ se esprime şi opiniunea publică.

Institutulŭ e alŭ naţiunii, este dér proprietatea nóstră a tuturora, toţî avemŭ cuvêntulŭ ca sĕ lŭ apĕrămŭ, sĕ propunemŭ şi sĕ prestămŭ pe tóte căile cele de lipsă pentru esistinţa şi înflorirea lui. In acestŭ înţelesŭ sĕ discutămŭ în publicŭ năcazurile, însĕ, de felul celorŭ amintite, décă le avemŭ sĕ le împăcămŭ acasă, căcî pentru ele publicitatea este, ca şi când amŭ voi sĕ stingemŭ foculŭ cu uleiu şi prin acésta mai mânămŭ apa pe móra vrăşmaşului neadormitŭ, causându-i bucuriă.

Sunt de convingere, că astfelŭ cugetă orî-cine se interesézâ în adevĕrŭ de binele şi înaintarea scólei de fete din Sibiiu, şi ar fi de doritŭ ca asupra acestei afacerî sĕ se sisteze orî-ce discusiune publicĕ, înainte de a fi pertractată la loculŭ competentŭ, în adunarea generală a Asociaţiunei. *Unulŭ din provinciă.*

SCIRILE ḐILEI.

Pe la Abrudŭ — spune „Ellenzék« — elementulŭ ungurescŭ se topesce cu desĕvêrşire. Inainte de asta cu 10 anî biserica unitară din Abrudŭ numĕra mai bine de 500 suflete: astăḑi însĕ abia décă vorŭ fi vre-o 200. Acesta, ḑice „Ellenzék“, e unŭ semnŭ tristŭ despre perderea teritorului şi scăderea Maghiarimei din acele părţî frumóse şi ponderóse pentru Maghiarî. Indemnă pe noulŭ preotŭ unitarŭ din Abrudŭ, că sĕ şi încórde tóte puterile pentru delăturarea pericululuĭ ce ameninţă pe Maghiarii din acele părţî. — Asta-i érăşî o ellenzekiană kulturegyletistă ca alte multe!

—x—

Érăşî a apărutŭ în Budapesta o broşură anonimă în care se critică stările dinăuntru ale Ungariei pe tóte terenele. Broşura e scrisă în limba ungurescă. Autorulŭ este forte îngrijatŭ be resultatulŭ la care va duce ocârmuirea actualului guvernŭ. Pe tóte terenele: în adminis raţiă, în justiţiă etc. află o complectă desolaţiune. Statuesce oposiţia sĕ se grupeze într'unŭ partidŭ şi aşa sĕ lupte contra guvernului din tóte puterile. Poftesce alipirea Bosniei la Ungaria; cere imulţirea venitelorŭ statului cu timbrulŭ ḑiarelorŭ, cu urcarea acciselorŭ pe beuturî; cere împuţinarea scólelorŭ superióre de fete, strămutarea părţei ungurescî a Teresianului din Viena în Budapesta şi altele. — Multe mai cere!

—x—

In comitatulŭ Murĕşŭ-Turda s'au datŭ în luna lui Septemvre 5 paşapórte pentru România. In acestŭ comitatŭ se află 8295 de orfanî. Restanţele de dare trecŭ peste 400,000 fl. Esecutorii ducŭ lume albă, ér bietulŭ poporŭ ḑile negre!

—x—

Renta ungurescă scade mereu. Nu-i vorbă, în lunile din urmă a scăḑutŭ renta mai tuturorŭ statelorŭ, dér mai multŭ decâtŭ a orî cărui statŭ a scăḑutŭ renta ungurescă. Acesta-i celŭ mai doveditorŭ semnŭ despre starea critică a finanţelorŭ ungurescî. Astfelŭ renta de aurŭ a scăḑutŭ cu 1·80, renta de hârtiă cu 1·90 procente.

—x—

După cum anunţă „Pesti Naplo“, din cercetarea ministerului de interne în scandalósa afacere a fişpanului din Somogy resultă, că funcţionarulŭ Klementic a pusŭ mâna pe raportulŭ fişpanului şi l'a vêndutŭ pentru suma de 50 fl. fostului advocatŭ Franz Vargay, care a mijlocitŭ publicarea lui. Klementic a fostŭ imediatŭ suspendatŭ.

—x—

Ni se scrie din Betlénŭ următórele: „Din partea Ilustrităţii Sale Domnului Episcopŭ alŭ Gherlei s'a promovatŭ de v.-protopopŭ gr. cat. în Tractulŭ C. Cristurului zelosulŭ preotŭ alŭ Betlenului d-lŭ Gregoriu Puşcariu, unŭ bărbatŭ cu tactică şi adevĕratŭ spiritŭ preoţescŭ căruia-i dorimŭ succesŭ în noulŭ rangŭ. Acésta denumire a causatŭ atâtŭ în Parochia Betleanŭ întregŭ poporului, câtŭ şi tractului, pentru care e desemnatŭ, nespusă bucuriă. — Călĕtoriulŭ“

—x—

„Prutu“ se numesce unŭ nou ḑiarŭ românŭ ce apare odată pe sĕptĕmână în Huşî, România.

—x—

Nu trece sĕptĕmână fără sinuciderî în oraşulŭ kulturegyletistŭ Clujiu. Cea mai nouă e sinuciderea prin otrăvire a soţiei conductorului de locomotivă Michailŭ Caplan, întêmplată la 14 Octomvre n.

—x—

Soţia lui Simionŭ Stirjac din St. Mărtinŭ a născutŭ la 5 Octomvre n. trei copii. Atâtŭ mama câtŭ şi copii suntŭ sănătoşî.

—x—

In pădurea Chezdi Oşorheiului pădurarulŭ Daniil Reaz dete peste locuitorulŭ din Kaszonfalĕu George Costi care cu soţia, cu fiiulŭ şi cu fiica sa luau lemne din pădure. Pădurarulŭ vru sĕ-i secvestreze boii dela carŭ, Costi se opuse, dér unŭ glonţŭ în peptŭ îlŭ trânti mortŭ la pământŭ. Etă plata ce sciŭ sĕ ia slujbaşulŭ ungurescŭ unui sĕrmanŭ omŭ pentru câteva beţe de lemnŭ. Ce miseriă! Óre acelŭ slujbaşŭ nu-i pute însemna numele şi sĕ lŭ dea pe mâna autorităţii competente ca sĕ-lŭ pedepsescă? Dér nu, i-a trebuitŭ sânge omenescŭ!

—x—

In Şimlĕulŭ Silvaniei nisce hoţî au spartŭ în nóptea de 7 spre 8 Octomvre n. uşile oficiului de dare, dér n'au putută fura nimicŭ, nefiindŭ în oficiu nicî banŭ gata.

—x—

Unŭ Românŭ din Cisnădióră lângă Sibiiu a găsitŭ în Cibinŭ cadavrulŭ unui copilŭ de vr'o doi anî. Copilulŭ era îmbrăcatŭ cu o hăinuţă roşă şi cu două cămăşî, dér desculţŭ. Deórece pe fruntea copilului suntŭ urme de ranî, se va face cercetare judiciară, mai alesŭ că nu s'a arătatŭ dispariţiunea copilului.

—x—

Pentru serviciile aduse maghiarismului, ministrulŭ ungurescŭ Trefort a „rĕsplătitŭ“ pe preoţii gr. or. Ionŭ Crişanŭ din Boianŭ şi Iacobŭ Terehils (?) din Şeica mare cu câte 50 fl. — Vorŭ fi ţinuţî minte!

—x—

FOILETONU.

TÓMNĂ!

Unŭ glasŭ de clopotŭ, mestecatŭ c'unŭ jalnicŭ ropotŭ de isvóre, scoboră printre munţii de vecurî. Blânda natură, aerulŭ rĕcoritorŭ, zuzurulŭ frunḑelorŭ, tóte isbescŭ aşa de cu duioşiă sufletulŭ şi inima, câtŭ parî schimbatŭ cu totulŭ. Unŭ dorŭ sĕlbaticŭ clocote în inimele sdrobite; timpurî vechî revinŭ în taină îndesându-se în vr'unŭ unghiuleţŭ alŭ creerilorŭ. Ventulŭ deslănţuitŭ de braţele firii umblă ca unŭ nebunŭ după cine scie ce năzdrăvenii. Nopţî întregî de-a-rêndulŭ elŭ pribegeşte ca unŭ nenorocitŭ, şi abia câte odată odihnindu-se poţî distinge acelŭ picŭ — picŭ — picŭ, móle şi dulce, dela straşina casei.

Luna palidă şi rece jócă fantasticŭ printre norii grei, ce cârpăcescŭ tăria, precând grierii vestescŭ ḑile grele. Nóptea acésta atâtŭ e de tristă! Pe colibile sĕracilorŭ au începutŭ deja a se scobori unŭ roiu de grijî. Retrasŭ într'unŭ ungherŭ alŭ odăei, stau răḑimatŭ de păretele umedŭ cu mâna stângă lunecândŭ pe frunte, ér cu drépta prinḑêndŭ unŭ painjine. Pe afară frunḑele, ca nisce óspeţî vechî, începŭ a se peronda la gemurî şi lunându-şî adio dela mine, plécă departe, în lumea de unde nu se vorŭ mai re'ntórce.

Lumea basmelorŭ cu misteriósele ei personage începe sĕ ocupe terenŭ în mintea mea. Veacurile rêndŭ pe rêndŭ se'ntipărescŭ în creerii îmbătaţî de jalea părăuaşului ce plânge, plânge după dragile lui sorióre, ér anii copilăriei, tinerî cum suntŭ ei, vinŭ a'mî face presentulŭ uitatŭ, viitorulŭ puţinŭ interesantŭ, trecutulŭ însĕ? O, trecutulŭ atâtŭ de curiosŭ!

Aerulŭ dulce şi plinŭ de miresme s'a strecuratŭ deja cu ultima flóre. Pajiştea impestriţată, erî numai cu felŭ şi felŭ de mirositóre florî, aḑi tristă şi pustiă, îşî desbracă haina de sĕrbătóre şi îmbracă culórea tristeţii, rugina vremii.

In noianulŭ de vremî trecĕtóre, pe o singură clipă trecŭ tóte din lume. Vorŭ trece întocmai părăuaşŭ şi florî, codrii şi văi, prietenii mei de odinióră. Sufletulŭ rĕmâne cuprinsŭ de unŭ simţĕmêntŭ deprimătorŭ. Buzele bâlbâe cuvinte neinţelese şi totuşî pline de durere, cuvinte, carî vecinicŭ rĕmânŭ tipărite în inimă şi minte: Cu durere se desparte de voi sufletulŭ meu, de voi ce aţî săditŭ în mine unŭ dorŭ nemărginitŭ, voi, florî şi isvóre, codrii şi câmpii, munţî şi văi;

Din visurile nóstre de aurŭ rêndŭ pe rêndŭ ḑilele şi anii îşî răpescŭ partea lorŭ trecêndŭ peste noi ca furtuna peste mormintele uitate.

Unŭ sgomotŭ trecĕtorŭ şi tristŭ s'aude pe-afară. Povestea frunḑelorŭ e aşa de jalnică. Liniştea eternă a lumei pare-că se pregătesce acuma, şi nóptea acésta par'că scurtă vederea, îmbrobode ochii cu întunecimea cea mai din afară, precând creerulŭ ascultă ce vijăe în urechie, ér mintea numĕră bătăile neregulate ale inimei. Respirulŭ este aşa de greu. Elŭ umple totă casa, elŭ sbóră din unghiu în unghiu căutândŭ după repausŭ, dér nicăirî nu lŭ găseşte. Ideile par'că multŭ mai sarbede ca altădată, prinḑêndu-te în laţulŭ lorŭ finŭ te tragŭ, te împingŭ încolo şi 'ncóce, după cum creanga salcâmului se mişcă mai tare seu mai puţinŭ de vêntŭ!

Sĕ ai răbdarea de a le asculta tóte. Sĕ poţî fi mai rece, mai pacientŭ. După o luptă zădarnică de câte va óre nemernicia lumei te-ar face sĕ credî că totulŭ e unŭ nimica . . . . ; . . . . . .

Astăḑi par'că tóte suntŭ mai posomorîte, tóte suntŭ mai aspre, mai colţuróse, şi liniile nemărginitului începŭ a se mărgini, a se pierde, a se cufunda într'unŭ noianŭ de gândurî melancolice.

Firea întregă începe sĕ tacă, sĕ închidă ochii, sĕ nu mai misce nicî frunḑa în codru, nicî pasĕrea pe crengă, nicî bondarulŭ în aerŭ, nicî peştele în apă.

Grădinile înflorite, aleele marî şi stufóse, rîurile şi apele ce se mlădiau, curgêndŭ în albia lorŭ, pasĕrile cerţăreţe şi orî-ce glasŭ de viéţă, pare că mereu — mereu disparŭ în oceanulŭ de timpŭ trecĕtorŭ, rĕmânêndu-ne dreptŭ mângâere singurŭ numai greuruşulŭ ce cântă aşa de tristŭ şi răguşitŭ.

Vêntulŭ, acestŭ spiritŭ desmoştenitŭ, pe care nu-lŭ cuprinde nicî pământulŭ nicî cerulŭ, însoţitŭ de glasulŭ tristŭ alŭ grierului, mugeşte prin pustietăţile lumei deşerte, urmatŭ de năduşitulŭ blăstemŭ alŭ arborilorŭ, munţilorŭ, văilorŭ şi câmpiilorŭ.

In comuna Agardŭ de lângă Murĕşŭ s'a ivitŭ între porcĭ bóla numită arsura de splină.

—x—

La congresulŭ filoxericŭ, care se va aduna în curêndŭ la Odessa, România va fi representată de d-nii Vitzu, profesorŭ la facultatea de sciinţe din Bucurescĭ, şi Konya, ambii membrii în comisiunea superióră pentru constatarea filoxerei.

Esposiţiunea agricolă din Zĕrneştĭ.

(Urmare şi fine.)

In următórele vomŭ arăta în fine persónele carĭ şi lucrurile pentru carĭ au fostŭ premiate seu distinse:

1. Pentru boi de jugŭ s'au premiatŭ: Puşcariu Iosifŭ advocatŭ, Podariu Ionŭ din Vlădenĭ şi Ciolanŭ Ionŭ din Ţinţarĭ. Diplomă de recunoscinţă au primitŭ: Radu Meţianŭ, Garoiu Stanŭ, Nişcovŭ Radu din Zĕrnescĭ, Stoia Elefterie din Vlădenĭ şi Micu Moise din P. Mĕrului.

2. Pentru vacĭ cu lapte s'au premiatŭ: Taritu Stanŭ şi Folea Nicolae din Zernescĭ. Au primitŭ diplome: Traianŭ Meţianŭ şi Ionŭ Mânecuţă.

3. Pentru viţei s'au premiatŭ: Taritu Stanŭ, Vlad Piscu din Zĕrnescĭ şi Ion Stoianŭ din Branŭ.

4. Pentru bivoliţe cu lapte s'au premiatŭ: Ionŭ Raţiu, Ilariu Plotogea şi Gligore Gaţieiu.

5. Pentru viţei de bivolŭ s'au premiatŭ: Dan Nicodim, Ionŭ Jarca Şona, şi Moise Moşoiu.

6. Pentru iepe cu mânzĭ s'au premiatŭ: Ionŭ Raţiu, Ion Danŭ, şi Iacobŭ Baleaşiu.

7. Pentru mânze s'au premiatŭ: Bucurŭ Ţogoe, Spiridonŭ Rosorea, Ion Irimie Ripea, Ilarie Reitu, Iacobŭ Balcaşiu.

8. Pentru (porcĭ) scrófe s'au premiatŭ: Iarca Şona, Iohasz Gabor. Paraschiva Neculae, Stoica Sdrailă; diplomă de recunoscinţă au primitŭ: Teodorŭ Vulsan, Stoff Ionŭ, Bobocŭ Dumitru, Iacobŭ Zorca.

9. Pentru oi s'a premiatŭ: Traianŭ Meţianŭ; pentru mei s'au premiatŭ: Mânecuţă Ion şi Guguianŭ Nicolae.

10. Pentru grâu s'a premiatŭ Toma Ionŭ din Sohodolŭ, pentru ovĕsŭ şi orzŭ Ionŭ Mânecuţă din Poiana Mĕrului; pentru cucuruzŭ Ionŭ Şenchea din Zĕrnescĭ; diplome de recunoscinţă au primitŭ: Leonte Puşcariu din Sohodolŭ, Martin Tarsch din Şercaia Nicolau Garoiu din Zĕrnescĭ, Stefanŭ Bâncilă, Moise Micu, Elefterie Stoia, Molnar Albert, Ionŭ Vladŭ.

11. S'au premiatŭ pentru zarzavaturĭ şi póme: Simeonŭ Ianculescu pentru o colecţiune de verdeţurĭ; Martin Tarsch pentru varză; Orlovsky Gyula pentru morcovĭ; Maria Gogonea pentru ceapă; Francisca Schuh pentru pĕtrênjei; Leonte Puşcariu pentru colecţiune de pome; Petru Danciu pentru mere; Ionŭ Mânecuţă pentru pere; Ionŭ Şenchea pentru prune; diplome de laudă au primitŭ Eufrosina Meţianŭ; Brettyei Pál, Ion Şenchea.

12. S'au premiatŭ: pentru caşcavalŭ Ionŭ Moşoiu: pentru brânză Todorŭ Vulsanŭ; pentru lapte grosŭ (acru) Vladŭ Enescu,

13. Pentru ţĕsĕturĭ şi lucru de mână femeescĭ s'au premiatŭ: Anna Ciurea, Ecaterina Bude, Anna Bâncilă, Efrosina Tomasŭ, Paraschiva Isaacŭ, Maria G. Grĕmadă. Reveica Nicolae Dragoşiu, Anna Ion Oncioiu. Diplome de laudă au primitŭ: Maria Stanciu Garoiu, Reveica Iacobŭ Zorca, Pelagia Iosifŭ St. Popa, Maria Ionŭ Pandrea, Anna N. Grozea, Anna Haralampie Ungurŭ.

Pentru cusăturĭ au primitŭ, în lipsă de premii, diplome de laudă: Hortensia Popoviciu, Maria A d. Badiu, Elena Isaacŭ, Otilia Gogonea, Cornelia Popŭ. Maria Ionŭ Vladŭ, Maria Ilariu Hotogea, Silvia Leonte Puşcariu, Maria Moise Micu.

14. Totŭ din lipsa de premii, s'au datŭ diplome de recunoscinţă lui Kopony Martin pentru diferite soiurĭ de hârtiă din lemnŭ; lui Meţianŭ Ionŭ pentru materialulŭ brutŭ de bradŭ; lui Ionŭ Şiona pentru scândurĭ, şi lui Orlovsky Gyula pentru colecţiunea de diferite soiurĭ de lemne de pădure; apoi lui Nicolae Pană pentru unŭ plugŭ făcutŭ de elŭ însuşi, despre care s'a constatatŭ, că umblă forte uşorŭ.

15. In fine amintimŭ aicĭ, că s'au fostŭ espusĭ din partea d-nei Maria Garoiu diferite dulceţurĭ fórte gustóse, asemenea din partea d-nei Maria Raţŭ, apoi diferite compoturĭ din partea d-nei Maria Peveiu, au fostŭ multe alte lucrurĭ espuse mai multŭ numai pentru complectarea şi înfrumseţarea esposiţiei, care tóte arŭ fi meritatŭ nu numai diplome de recunoscinţă, ci chiar premii; der reuniunea înfiinţată abia de câţiva anĭ nu dispune de capitale, şi aşa trebue sĕ se mărginescă şi sĕ se restringă la împărţirea premielorŭ, nu pentru că n'ar merita multe şi mulţĭ premii pentru lucrurile lorŭ espuse, ci mai multŭ din lipsa de mijlóce pentru procurarea de premiĭ şi tocmai din acestŭ motivŭ intonămŭ şi aicĭ de nou ceea-ce amŭ ḑisŭ mai susŭ, că este de doritŭ, ca cei mai inteligenţĭ şi cu stare mai bună materială se resigneze la premiele lorŭ în favórea celorŭ mai inferiorĭ lorŭ, decă totuşĭ espunŭ vite seu lucrurĭ demne de premiatŭ. Comitetulŭ arangiatorŭ nu s'a mărginitŭ a espune numai lucrurile arĕtate de reuniunea economică în programa edată, ci a mersŭ ceva mai departe, şi pe lângă vitele şi uneltele necesare pentru cultivarea pămentului, pe lângă totŭ felulŭ de fructe, pome, legumĭ, verdeţurĭ a espusŭ şi tóte felurile de ţĕsĕturĭ, cusăturĭ, pânḑării şi pănurĭ, şi cu totŭ dreptulŭ potŭ întra şi acestea lucrurĭ în cadrulŭ unei esposiţii economice, căcĭ la noi cultivarea pămêntului şi economia de vite merge mână în mână cu economia de casă.

Mai nu esistă familiă, în care bărbatulŭ se se ocupe numai cu plugăriulŭ şi economia de vite, er femea numai cu economia de şi din casă.

Soţia este tovarăşŭ de lucru nedespărţit alŭ bărbatului de cu primăvéra dela sĕmĕnatŭ până tomna la îmblătitulŭ ăucatelorŭ, dér nicĭ bărbatulŭ nu stă cu mânile în sinŭ în ḑile de ploe séu ernă, când nu póte lucra afară, ci dă totŭ ajutorulŭ posibilŭ soţiei lui la lucrulŭ lânei, cânepei etc. din acestŭ punctŭ de vedere, numai o esposiţiune ca cea din Zĕrnescĭ este o adevĕrată oglindă a stărei economice a ţĕranului, numai o astfelŭ de esposiţiă póte arĕta tóte trebuinţele lui şi modulŭ, cum sĕ satisfacŭ acelea.

Esposiţia din Zĕrnescĭ a fostŭ abundantă de totŭ felulŭ de lucrurĭ ţinĕtóre de economiă, der timpulŭ chiar şi numai pentru o fugitivă privire a acelora a fostŭ prea scurtŭ; credemŭ însĕ, că în viitorŭ Reuniunea economică va afla vre-unŭ mijlocŭ, ca esposiţia cu deosebire, décă merită, sĕ rĕmână tuturorŭ celorŭ interesaţĭ deschisă mai multŭ timpŭ, spre a puté fi mai bine studiată; multe lucrurĭ forte frumóse şi de lipsă din unele sate, arŭ afla imitatorĭ în alte sate decă ar sta mai multŭ timpŭ espuse spre a se lua de modelŭ, căcĭ numai astfelŭ esposiţiunile vorŭ avea şi unŭ folosŭ practicŭ pentru poporulŭ în mijloculŭ căruia se arangeză esposiţiunĭ.

Zĕrnescĭ, Octomvre 1887.

Unŭ participantŭ.

Ultime scirĭ.

Berlinŭ, 17 Octomvre. — „Die Post" ḑice că în vederea situaţiunii actuale a Franciei şi alianţa celorŭ 3 puterĭ din centrulŭ Europei, unŭ rĕsboiu este multŭ timpŭ imposibilŭ. Bulgaria, adaugă acéstă fóiă, va câştiga timpŭ pentru a întări situaţiunea sa.

Roma, 17 Octomvre. — Guvernulŭ a comunicatŭ lui Menabrea resultatulŭ întrevederii dela Friedericbsruhe şi desminte sgomotulŭ, că arangiamentulŭ încheiatŭ între d-nulŭ Crispi şi principele de Bismarck sĕ fiă ostilŭ Franciei. Italia nu va consimţi nicĭodată la anularea alegerii principelui de Coburg.

Londra, 17 Octomvre. — Ḑiarulŭ „Morning Post" sfătueşte pe Englitera sĕ adereze în modŭ formalŭ la tripla alianţă, pentru ca sĕ paralyseze proiectele rĕsboinice ce se atribue Rusiei şi Franciei.

Parisŭ, 17 Octomvre. — Nisce depeşĭ englesescĭ anunţă că situaţia în Bulgaria s'a întăritŭ. Turcia consideră Bulgaria ca o provinciă perdută pentru imperiulŭ otomanŭ şi care nu mai merită nicĭ unŭ sacrificiu.

Constantinopolŭ, 17 Octomvre. — Pórta refusă d'a continua tratările cu Rusia în privinţa cestiunii bulgare. D. de Radovitz, ambasadorulŭ Germaniei a fostŭ primitŭ în audienţă de Sultanulŭ şi la încredinţatŭ că pacea nu este de locŭ ameninţată.

„Journal des Débats" publică următórea telegramă din Bucurescĭ: „Se asigură că guvernulŭ bulgarŭ urméză a trimite misionarĭ politicĭ la Bulgarii din Macedonia pentru a aţîţa acolo o insurecţiune în potriva Porţii. Acestŭ faptŭ s'a constatatŭ prin rapórtele agenţilorŭ românĭ ai societăţii macedo-române."

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

LONDRA, 18 Octomvre. — Intr'unŭ metingŭ la care au participatŭ 4000 de inşĭ, lucrătorii fără ocupaţiune au cerutŭ din nou lucru. In Mansion-Hause au fostŭ refusaţĭ. Mulţimea voì apoi sĕ mérgă în City, dér a fostŭ împedecată de poliţiştĭ călărĭ. Mulţimea s'a opusŭ. Suntŭ mai mulţĭ rĕniţĭ, 20 de inşĭ au fostŭ arestaţĭ.

COPENHAGA, 18 Octomvre. — Marele principe succesorulŭ tronului, prinţulŭ grecescŭ George, fiica prinţului de Wales Victoria s'au bolnăvită de pojarŭ.

DIVERSE.

O părechiă surdo-mută. — Din Oedenburg se scriă, că ḑilele trecute s'a legatŭ acolo o căsĕtoriă, insemnată prin aceea, că atâtŭ mirele câtŭ şi miresa suntŭ surdo-muţi. Mijlocitorul acestei căsĕtorii se ḑice, că a fost unŭ amicŭ alŭ mirelui, care încă e surdo-mutŭ. Decă e adevĕrată scirea acesta, ce nu tragemŭ la indoială, atuncĭ putemŭ sĕ numimŭ tinĕra părechiă de cea mai fericită pe lume, pentru că de sigurŭ — nu se va certa nicĭ odată!

Unde e clopotulu? — Pe Malulŭ Mureşului lângă Aradulŭ-nou este o comună mică cu numele Zsigmondháza. In comuna acesta se afla până erĭ alaltăerĭ şi un clopotŭ, pe care însĕ ómenii nu-lŭ folosau, pentru că confesiunile diferite din comună nu s'au putută înţelege intre sine că care preotŭ sĕ sfinţéscă clopotulŭ! Cu clopotŭ nesfinţitŭ apoi nu e bine a atinge susceptibilitatea — sfinţilorŭ de susŭ! Clopotulŭ a rĕmasŭ deră nefolositŭ, şi era unŭ mĕrŭ de cértă intre confesiunile din Zzigmondháza. Unŭ hoţŭ genialŭ s'a pusŭ însĕ sĕ-i mântuiaşcă pe toţĭ de grijĭ şi de nĕcasŭ, deslegându-le nodulŭ gordianŭ astfelŭ, că le-a furatŭ clopotulŭ! Se ḑice acuma că ómenii din comună ar fi forte mulţămiţĭ că s'a intêmplatŭ acéstă hoţiă şi că nu se batŭ de locŭ după clopotŭ, ca nu cumva sĕ se începă certa de nou intre ei!

Necrologŭ. Teofilŭ C. Gerasimŭ, comerciantŭ în Câmpeni, în numele sĕu, alŭ consórtei sale Emilia, fiica Ottilia şi fiulŭ Enea, apoi Iónŭ Hocmanŭ ca moşŭ, Francisca Weirather şi Elena Hocmanŭ ca mătuşe, Aronŭ Gerasimŭ protopopŭ, Ionŭ Gerasimŭ jude regescŭ, şi Iuliu Hocmanŭ cancelistŭ regescŭ, ca unchĭ, Ana Hulea preotesă, Veronica Metea preotesă şi Maria Hulea proprietăresă şi notăreşiţă, precum şi alŭ tuturorŭ celorlalte rudenii, anunţă cu inima frântă de durere mortea prea iubitului lorŭ fiiu, frate şi nepotŭ Emiliu Gerasimŭ, studentŭ în classa I gimnasială a gimnasiului din Blaşiu, carele după unŭ morbŭ scurtŭ de abia 3 ḑile, în frageda'i vêrstă de abia 10 şi jumĕtate primăverĭ, a trebuitŭ sĕ se despartă de toţĭ cei carĭ ilŭ iubeau, dându'şĭ la 24 Septemvre st. n. nobilulŭ sĕu sufletŭ în mânile a totŭ putintelui Creator. Fiă-i ţĕrîna uşóră şi memoria neuitată.

Perderea ingerului nostru fiu, pre care l'amŭ iubitŭ mai pre susŭ de tote, pentru nobilulŭ sĕu sufletŭ, m'au făcut necapace de a mĕ pute adresa mai de timpuriu cu anunţulŭ către d-vóstră. Acestŭ ingerŭ perdutŭ şi sufletŭ nobilŭ încă în etatea lui cea crudă abea de 5 anĭ, pe când încă nu scia ceti, a declamatŭ »Movila lui Burcelŭ« la adunarea generală a despărţĕmêntului nostru în comuna Albacŭ, sub presidiulŭ directorului Alesandru Filipŭ; în timpulŭ celŭ mai scurtŭ de 3 sĕptĕmânĭ acestŭ nobilŭ sufletŭ şi-a sciutŭ câştiga iubirea superiorilorŭ din Internatŭ, cu carĭ a convenitŭ mai desŭ la masa acestora, precum şi iubirea tuturorŭ tinerilorŭ din internatŭ.

Cu acéstă ocasiune aducŭ mulţămita mea prea stimaţilorŭ domnĭ Dr. Grama, Dr. Bunea şi Hosu, carĭ în totŭ decursulŭ orelorŭ nóstre celorŭ mai triste, nĭ-au statŭ întru mângăere şi ajutorŭ, până la momentulŭ din urmă; asemenea aducŭ mulţămită d-lui profesorŭ Bonfiniu şi domnului şi amicului Papiu, notar consistorialŭ, precum şi stimatei sale consorte, precum şi tuturorŭ stimaţilorŭ domnĭ şi domne, carĭ nĭ-au însoţitŭ a petrece pe ingerulŭ nostru până la loculŭ de odihnă în cimiterulŭ gr. cat. din Blaşiu.

De trei orĭ blăstĕmatŭ fiă césulŭ în care te-am vĕḑutŭ pre tine lume de miserii — ingână orfanulŭ nenorocitŭ. De trei orĭ blăstĕmatŭ fiă minutulŭ în care am simţitŭ ce este a trăi, — bâlbăe sĕraculŭ năcăjitŭ ce pre lângă o cojă uscată de mălaiu işĭ trece amarulŭ vieţii încungiuratŭ de mulţimea nemiloşilorŭ. De trei orĭ blăstĕmată fi tu sorte netrebnică a vieţii mele, şopteşte omulŭ întinsŭ pe patulŭ de durere şi dorindŭ aşa de tare sĕ vaḑă odată lumina ḑilei . . . .

. . . .

E la meḑulŭ nopţii! Colo în ḑarea depărtată unŭ locŭ misteriosŭ. In giurulŭ focului unŭ trupŭ, o înfăţişare de omŭ. E tinĕrulŭ păstorŭ. Unŭ chaosŭ de idei trecea prin mintea lui. O lume de fantasii ilŭ încungiură; unŭ vécŭ de simţirĭ ilŭ stăpâneşte. Din marginea codrului, ce se pare şi elŭ întocmai astfelŭ bătutŭ de gândurĭ, priveşte ştejarii cum se clătină de durerea ce o simţescŭ la despărţirea frunḑelorŭ; şi ḑice: Hai dorule sĕ ne punemŭ pe gândurĭ, vino frunḑă îngălbenită şi gata de plecare sĕ ne tânguimŭ împreună; plecă ţĭ teiule crénga ta tristă cum se plecă durerea pe sufletulŭ meu şi'n frémĕtŭ duiosŭ plângĭ cu mine. Vino pĕrĕule şi încă odată şoptiţĭ cu inima o poveste de dragŭ; vino şi plângĭ cu mine după spuma pierdută, pre când eu plânge-voiu tinĕra mĭ vristă. Cântă păsĕrică, cântă şi tu cu durerea mea, suspină şi tu cu sufletulŭ meu. O! cum s'a stinsŭ atâta dorŭ în nóptea acésta vecĭnică, pre când voi murmurătóre isvóre n'aţĭ mai încetatŭ de a vĕ jĕlui, ér tu lună ce stai ca o pază de-asupra braḑilorŭ par'ca-i încremenitŭ pe tăriă uitându-te la mine ca o nebună şi negândindŭ că privirea ta îmĭ naşte în sufletŭ atâta duioşiă şi'mĭ isvorĕşte atâtea lacrĕmĭ. Eră voi dragĭ oiţe paşteţĭ în giurulŭ meu, paşteţĭ din erbă ruginită, unde adĭ mâne troenii şi viscolii vorŭ paşte! . . . . . .

. . . .

Şi totuşĭ, câtŭ se ţine omulŭ pe sine a fi! O scurtă privire, etă viéţa lui. Der ore într'unŭ momentŭ faţă cu eternitatea, ce poţĭ isprăvi? Câştigĭ gloriă?! Gloria pentru tine, more totŭ cu tine! De-asupra gropei tale pote nimicŭ, póte vre-unŭ acaţŭ de'şĭ va tremura cregile lui triste, atuncĭ când tomna, acestŭ semnŭ alŭ morţii, desvăleşte braţele preste fire. Când ai crede că lacrĕmile, aceştĭ crainicĭ ai durerei, au secatŭ, atuncĭ ele isvorĕscŭ c'o nouă putere. La rada fericirii abia că ţi-a fostŭ iertatŭ, sĕ visezĭ numai, şi étă unŭ norŭ de tristeţă s'aşéḑă pe sufletulŭ tĕu . . . . . . Astfelŭ ca frunḑa treci deră din lume. Pe aripa desamăgirii ilusiile tinereţelorŭ se ducŭ spre ţĕrmurulŭ zădărnicirii, de care tote se vorŭ sparge. Din culme te scoborĭ în vale nerămânêndu-ţĭ alta decâtŭ sĕ priveştĭ acolo, unde gloria, numele, averea şi noroculŭ au rĕmasŭ pe vecĭ. Da, căcĭ în fundŭ geme furtuna, viscoleşte apropiata érnă, şi de durerea şi dorulŭ tĕu, ne bunŭ, nimenĭ nu va mai ţine sémă. Adio veră!

Şardŭ, tómna 1887.

Traianu H. Popu.

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Cursulŭ la bursa de Viena

din 14 Octomvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	99 85
Rentă de hârtiă 5%	85.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96 90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 22
Bonurĭ rurale ungare	104 20
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone	104 25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123 50
Renta de hârtiă austriacă	80 95
Renta de arg. austr.	82 25
Renta de aurŭ austr.	112 10
Losurile din 1860	135.—
Acţiunile băncel austro-ungare	884 —
Act. băncel de creditŭ ung.	284.75
Act. băncel de creditŭ austr.	283.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
Napoleon-d'orĭ	9 93
Mărcĭ 100 imp. germ.	61 40
Londra 10 Livres sterlinge	125.50

Cursulu pieţei Braşovu

din 15 Octomvre st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.57	Vênd.	8.66
Argint românesc	»	8.49	»	8.54
Napoleon-d'orĭ	»	9.89	»	9 96
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.28
Imperialĭ	»	10.21	»	10.36
Galbenĭ	»	5 86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.-
„ » „ 5%	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS“*

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.